2024/2301

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2301

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska institutet för innovation och teknik (*institutet*) för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0132/2024) och av följande skäl:

A. Enligt institutets inkomst- och utgiftsberäkning [1] uppgick institutets slutliga budget för budgetåret 2022 till 406 585 390,99 EUR, vilket är en ökning med 12,65 % jämfört med 2021. Institutets budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten.

B. Revisionsrätten förklarar i sin rapport om institutets årsredovisning för budgetåret 2022 att man har uppnått rimlig säkerhet om att institutets räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar att insatserna för budgetövervakning under budgetåret 2022 resulterade i ett genomförande av åtagandebemyndigandena för det innevarande året på 94,03 %, vilket innebär en minskning med 3,88 % jämfört med 2021. Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena för det innevarande året var 98,42 %, vilket innebär en minskning med 1,06 % jämfört med 2021.

2. Europaparlamentet noterar att beloppet i institutets slutliga budget är resultatet av en ändring på 656 930,67 EUR som antagits av dess styrelse på grund av ändringar som gjorts i institutets årliga arbetsprogram för 2022.

3. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens iakttagelse om lagligheten och korrektheten i institutets bidrag, som kontrollerades i efterhand av en oberoende extern revisor, eftersom felprocenten under 2021 var 1,73 % (jämfört med 0,66 % under 2020). Parlamentet betonar att även om felprocenten fortfarande ligger under väsentlighetsnivån på 2 % kan de kritiska riskerna på grund av den ökade budgeten, det utökade mandatet och den ökade verksamheten inom Horisont Europa i kombination med en ökning av antalet kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper) äventyra institutets förmåga att övervaka och kontrollera KI-grupperna på ett effektivt sätt, vilket skulle kunna leda till högre felprocent och oupptäckta oriktigheter i framtiden. Parlamentet uppmanar institutet att vidta konkreta åtgärder för att minska felprocenten.

4. Europaparlamentet konstaterar utifrån revisionsrättens rapport att institutet under 2022 betalade dröjsmålsränta för sena betalningar av bidrag i två fall på totalt 32 070 EUR. Parlamentet noterar med oro att i båda fallen övervakade institutet inte de lagstadgade tidsfristerna på ett lämpligt sätt, vilket visar på en brist i institutets arbetsflöde för betalningar. Parlamentet noterar att enligt institutets svar på revisionsrättens iakttagelse har institutet från och med 2023 sett över sina processer för bidragsförvaltning, utbildat relevant personal och börjat använda kommissionens it-system för bidragsförvaltning (eGrants), vilket avsevärt minskar risken för att liknande fel skulle inträffa igen.

Verksamhetsresultat

5. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att institutet använder ett system med nyckelprestationsindikatorer kopplade till operativ verksamhet, styrning och företagskommunikation. Parlamentet noterar vidare att institutet med vissa förseningar genomförde omkring 95 % av sitt arbetsprogram för 2022. Parlamentet noterar att institutet inom ramen för den nya europeiska innovationsagendan fick nya uppdrag som inte ingick i den ursprungliga planen och inga ytterligare resurser anslogs för att genomföra dessa uppdrag.

[1] EUT C 489, 22.12.2022, s. 56.

6. Europaparlamentet välkomnar att institutet fortsatte att öka sin inverkan under 2022 och möjliggjorde nästan 1 670 innovativa produkter och tjänster, utbildade tusentals entreprenörer och gav stöd till 5 600 uppstartsföretag och expanderande företag som lockade till sig nästan 6 miljarder EUR i investeringar. Parlamentet noterar vidare att institutet avslutade sin integrering i Horisont Europa, efter att ha övergått till en flerårig finansieringsmodell.

7. Europaparlamentet konstaterar att institutet har gjort framsteg i genomförandet av pilotinitiativet ”kapacitetsuppbyggnad för innovation inom högre utbildning” som lanserades 2021, vilket har ökat intresset hos och deltagandet av institutioner för högre utbildning. Parlamentet noterar att institutet har lyfts fram som en av de viktigaste bidragsgivarna och aktörerna i det europeiska innovationsekosystemet, genom lanseringen av dess initiativ för deep tech-talanger som syftar till att utbilda, omskola och vidareutbilda minst 1 miljon talanger under de kommande tre åren.

8. Europaparlamentet välkomnar att institutet stödde det ukrainska folket efter Rysslands olagliga och oprovocerade invasion i februari 2022 och gav stöd till studenter, entreprenörer, forskare och institut för högre utbildning och företag. Parlamentet noterar vidare att institutet lanserade Europeiska batterialliansens akademi inom ramen för återhämtningsstödet för sammanhållning och Europas regioner, som är den första stora tilldelningen av medel från ett annat program till institutet.

Effektivitet och förbättringar

9. Europaparlamentet noterar att institutet har undertecknat ett samförståndsavtal med Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning, som omfattar flera gemensamma verksamheter och säkerhetsbedömningar. Parlamentet påminner om att gemensamma verksamheter för samman olika perspektiv, minskar dubbelarbete, förbättrar lärandet och stärker relationerna mellan deltagarna. Parlamentet noterar vidare att institutet för att förbättra sin effektivitet började genomföra sin övergång från Horisont 2020 till Horisont Europa under 2021 och avslutade detta 2022 i samarbete med kommissionen.

10. Europaparlamentet konstaterar att institutet har antagit olika översyner av processeffektiviteten, vilket bland annat har resulterat i anpassningen av arbetsbeskrivningarna, personalmålen och fördelningen av uppgifter och resurser. Parlamentet noterar att institutet under 2022 genomförde en omstrukturering och bland annat antog ett dokument om arbetssättet för att öka effektiviteten, till exempel för användning av e-post, möten och distansarbete.

11. Europaparlamentet välkomnar att nya it-verktyg till stöd för institutets administrativa verksamhet lanserades 2022 med det slutliga målet att öka organisationens operativa effektivitet och ändamålsenlighet, inbegripet verktyget för förvaltning av offentliga upphandlingar (PPMT), Q-Sign (elektronisk signatur) och införandet av olika moduler av Europeiska kommissionens informationssystem för personalförvaltning (Sysper). Parlamentet uppmanar institutet att hitta fler interna förfaranden som skulle kunna effektiviseras genom nya it-verktyg.

12. Europaparlamentet påminner om att institutet i högre grad behöver digitalisera den interna driften och förvaltningen, och även skynda på digitaliseringen av förfaranden. Parlamentet betonar att institutet måste fortsätta att vara proaktivt i detta avseende för att undvika en digital klyfta mellan unionens byråer. Parlamentet uppmärksammar dock behovet av att vidta alla nödvändiga säkerhetsåtgärder för att undvika att den behandlade informationens onlinesäkerhet äventyras, och insisterar på behovet av att intensifiera insatserna mot cyberattacker eller infiltreringsförsök, särskilt från Ryssland eller Kina.

Personalpolitik

13. Europaparlamentet noterar att 93 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2022, och att 40 av de 45 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (samma antal tillåtna tjänster som 2021). Dessutom arbetade 25 kontraktsanställda, 10 interimsanställda och en utstationerad nationell expert vid institutet 2022.

14. Europaparlamentet är bekymrat över att institutets fortsatta underbemanning, vilket revisionsrätten framhåller i sina årsrapporter, inte har kompenserats för med ytterligare tjänster. Parlamentet betonar att institutet upprepade sin begäran i början av 2023 om att få ytterligare 10 tjänster, vilket skulle göra det möjligt för institutet att genomföra sitt arbetsprogram för 2024. Parlamentet fäster uppmärksamheten vid att institutets resurser behöver anpassas till vad som förväntas med dess mandat.

15. Europaparlamentet noterar könsfördelningen bland institutets högre chefer och mellanchefer, där 5 av 8 chefer är män. Parlamentet är bekymrat över könsfördelningen inom styrelsen, där 9 av 14 ledamöter är män. Parlamentet noterar könsfördelningen bland institutets totala personalstyrka, där 28 av 65 anställda är män. Parlamentet noterar att institutets jämställdhetspolitik och handlingsplan godkändes 2022. Parlamentet påminner om vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning och uppmanar institutet att ta hänsyn till denna aspekt när det gäller framtida rekryteringar av personal och utnämningar på högre chefsnivå och mellanchefsnivå. Parlamentet uppmanar kommissionen att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när den nominerar sina ledamöter till institutets styrelse.

16. Europaparlamentet uttrycker oro över den geografiska balansen bland institutets högre chefer och mellanchefer med endast en ledningsanställd från Central- och Östeuropa. Parlamentet insisterar på att förbättringar måste göras. Parlamentet uppmanar institutet att rapportera om detta till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

17. Europaparlamentet välkomnar institutets initiativ för att stärka vikten av en jämn könsfördelning, såsom programmet Girls Go Circular, på skolnivå, och Supernovas, som främjar kvinnligt företagande och kvinnligt ledarskap. Parlamentet noterar vidare att institutet antog EUAN:s stadga om mångfald och inkludering 2023 och bekräftade sitt åtagande att säkerställa lika möjligheter i alla skeden av karriären och stärka arbetsmiljö där mångfald betraktas som en källa till innovation, berikning och kreativitet och där inkludering främjas av chefer och all personal.

18. Europaparlamentet konstaterar att institutet hade genomfört de flesta Sysper-modulerna under 2022 och kommer att fortsätta under 2023. Parlamentet noterar att institutet har antagit EUAN:s stadga om mångfald och inkludering som visar dess åtagande att säkerställa lika möjligheter och stärka arbetsmiljön. Parlamentet noterar vidare att institutet har vidtagit flera åtgärder för att förbättra personalens välbefinnande på arbetsplatsen och balansen mellan arbetsliv och privatliv, bland annat genom att täcka kostnaderna för kollektivtrafik, anmäla personalens barn till internationella förskolor samt flexibla arbetsvillkor och hybridarbetsvillkor.

19. Europaparlamentet noterar att institutet inom ramen för utbildningsplanen, som utvecklades med hänsyn till institutets och dess personals behov av att förbättra de allmänna resultaten, fortsatte att erbjuda utbildning för sin personal online, inbegripet etik och integritet, förebyggande av trakasserier, dataskydd, effektivitet vid hybridmöten, medvetenhet om it-säkerhet och säkerhetsutbildning.

20. Europaparlamentet välkomnar att två ansökningsomgångar för praktiktjänstgöring inleddes med framgång under 2022. Parlamentet noterar att totalt 23 unga yrkesverksamma till följd av detta deltog i praktikmöjligheter vid institutet, och antingen påbörjade eller avslutade sin praktik under 2022.

21. Europaparlamentet noterar att en före detta kommissionsledamot och en före detta ledamot av Europaparlamentet, i egenskap av styrelseledamöter, erhåller ett arvode på 2 000 EUR för varje styrelsemöte som de deltar i från institutets budget.

22. Europaparlamentet oroar sig över att ett fall av trakasserier rapporterades under 2022, varmed en administrativ utredning inleddes och fortfarande pågår. Parlamentet uppmanar institutet att utan dröjsmål rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur denna fråga utvecklas. Parlamentet noterar att institutet har en policy för skydd av enskildas värdighet och förebyggande av psykiska och sexuella trakasserier, och att det ingår i arbetsgruppen för konfidentiella rådgivare mellan byråerna. Parlamentet ser fram emot deras rapport och rekommendationer.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

23. Europaparlamentet är medvetet om institutets befintliga åtgärder och pågående insatser för att säkerställa transparens, förebygga och hantera intressekonflikter samt skydda visselblåsare. Parlamentet noterar att institutet på sin webbplats har offentliggjort intresseförklaringarna och meritförteckningarna för ledamöterna i sin styrelse och sitt förvaltningsteam. Parlamentet noterar vidare att institutet på sin webbplats offentliggör information om alla möten som dess styrelse och förvaltningsteam håller i samband med offentliga evenemang och möten per månad.

24. Europaparlamentet noterar att institutet har antagit en policy för förebyggande och hantering av intressekonflikter för personalen, inbegripet förfaranden för utfärdande och bedömning av årliga intresseförklaringar och förfaranden som reglerar missbruk av förtroende för institutets regler om intresseförklaringar. Parlamentet noterar vidare att institutet har inrättat en rådgivande kommitté för konflikter och rådgivning, anordnat informationsmöten för sin personal om etik och integritet och håller på att utarbeta ett beslut om mallar och administrativa förfaranden för intressekonflikter.

25. Europaparlamentet välkomnar institutets ansträngningar när det gäller styrelseledamöternas intresseförklaringar, där tre olika förklaringar görs: den årliga intresseförklaringen, intresseförklaringen om utvärderingen av KI-gruppens förslag och intresseförklaringen om KI-gruppens verksamhetsplan. Parlamentet noterar att intressekonflikter identifierades för vissa styrelseledamöter genom den årliga intresseförklaringen, och att de följaktligen informerades och riskreducerande åtgärder antogs.

26. Europaparlamentet noterar att institutet arbetar med att utarbeta en ny policy för att bedöma begränsningar efter avslutad anställning och förbud för sina höga tjänstemän att tillträda vissa befattningar efter deras mandatperiod. Parlamentet konstaterar att det i policyn kommer att anges vilka befattningar som är förbjudna att tillträda efter mandatperioden samt kriterierna för förbudet på två år mot sådana förflyttningar i framtiden. Parlamentet välkomnar att institutet också kommer att anta en policy eller ett beslut om korruption i början av 2024 som kommer att lägga grunden för utvecklingen av de interna mekanismer för korruptionsbekämpning som ska genomföras.

27. Europaparlamentet noterar att Olaf utfärdade två rekommendationer efter två olika utredningar, och den ena av de två rekommendationerna genomfördes 2022 medan den återstående rekommendationen för närvarande håller på att genomföras. Parlamentet ber institutet att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten som en uppföljning av dessa rekommendationer.

28. Europaparlamentet påminner om att institutet behöver bli synligare i medier, på internet och i sociala medier för att göra sitt arbete känt bland medborgarna.

Upphandling

29. Europaparlamentet noterar att för tre granskade administrativa betalningar motsvarande 337 116 EUR godkände institutet budgetåtagandena först efter det att de tillhörande rättsliga åtagandena hade ingåtts. Parlamentet betonar att detta inte är en isolerad händelse, eftersom revisionsrätten tidigare har noterat ett liknande problem i sin rapport för 2021. Parlamentet påminner om att detta strider mot artikel 73.2 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 ([2]) (rambudgetförordningen). Parlamentet konstaterar utifrån institutets svar att det kommer att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa full efterlevnad av bestämmelsen, dvs. särskilda personalinformationsmöten, uppdatering av befintliga förfaranden och förstärkning av tillhörande interna kontroller. Parlamentet uppmanar institutet att vidta omedelbara åtgärder och att vidta åtgärder för att se till att alla finansiella transaktioner är förenliga med rambudgetförordningen.

Internkontroll

30. Europaparlamentet noterar att institutet avslutade övergången av internrevisionsfunktionen till en funktion för övervakning och tillsyn av KI-grupperna, som antogs genom styrelsens beslut 12/2022, med verkan från och med den 1 april 2022. Parlamentet konstaterar att internrevisionsfunktionen nu utförs av kommissionens tjänst för internrevision (IAS). Parlamentet noterar dessutom att internkontrollsamordnarens roll stärktes, med uppgifter som att samordna intern kontrollverksamhet och rapportera vid institutet, genomföra revisionsrekommendationer, samordna revisioner, samarbeta med externa revisionsorgan och bidra till ekonomisk och operativ förvaltning på områden som upphandling, genomförande av kontrakt, betalningar och rapportering.

31. Europaparlamentet noterar att tjänsten för internrevision (IAS) inledde förberedelserna under 2022 för institutets strategiska internrevisionsplan för 2023–2025. Parlamentet noterar vidare att IAS inledde en revision, som avslutades 2023, av förvaltningen av experter vid institutet för att bedöma effektiviteten i det interna kontrollsystemet för expertförvaltningsprocesser, inbegripet urval, kontraktstilldelning och betalningar inom institutet.

32. Europaparlamentet påpekar att en viktig rekommendation från tjänsten för internrevision från 2021 års revision av personalförvaltningen, med fokus på bedömningen och omklassificeringen, försenades avsevärt med 15 månader. Parlamentet noterar att de identifierade riskerna inbegrep potentiella förseningar och ineffektivitet i arbetet, möjligheten att felaktigt motiverade ledningsbeslut leder till utmaningar i granskningsförfaranden eller i samband med domstolsförfaranden, missnöje och dålig motivation hos de anställda, och oroar sig över att den gemensamma omklassificeringskommittén inte fullgör sin roll och den övergripande förlusten av trovärdighet för omklassificeringsförfarandet och granskningsmekanismen, vilket leder till dålig motivation hos de anställda. Parlamentet uppmanar institutet att vidta proaktiva åtgärder för att ta itu med eventuella förseningar och ineffektiva bedömningar och omklassificeringar och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om framstegen i detta avseende.

([2]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 av den 18 december 2018 med rambudgetförordning för de organ som inrättats enligt EUF-fördraget och Euratomfördraget och som avses i artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046, (EUT L 122, 10.5.2019, s. 1).

33. Europaparlamentet konstaterar att institutet har ökat sin samverkan med Olaf genom att hålla bilaterala möten och informationsmöten om bedrägeribekämpning. Parlamentet noterar vidare att institutet har infört sin strategi för bedrägeribekämpning 2021–2023, som antogs i maj 2021.

34. Europaparlamentet noterar att institutet genomförde riskbedömningen och gjorde registreringar i institutets riskregister 2022, efter att ha identifierat följande risker: bland annat bristande genomförande av delar av det årliga arbetsprogrammet på grund av otillräckliga personalresurser, felaktigt genomförande av KI-gruppernas avtal, förseningar i institutets upphandlingsförfaranden och i anslutningen till kommissionens it-system. Parlamentet uppmanar institutet att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur denna fråga utvecklas.

35. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att för en order som gällde förnyelse av programvara gjorde institutet inte någon förhandskontroll för att verifiera att entreprenören hade debiterat rätt pris och gjort korrekta påslag enligt det gällande ramavtalet. Parlamentet noterar att detta strider mot bestämmelserna i artikel 30 i rambudgetförordningen om förhandskontroller och medför en risk för att institutet betalar felaktiga belopp för de erhållna tjänsterna. Parlamentet noterar att enligt institutets svar kommer institutet att begära en uppdelning av beloppen från entreprenören i samband med att ett anbud begärs, vilket tydligt skulle ange pris och påslag för att bedöma eventuella prisrelaterade risker.

Övriga kommentarer

36. Europaparlamentet noterar att institutet under 2022 anordnade evenemang för att öka sin synlighet i medlemsstaterna och unionen och även öppet hus-dagar för att informera om de möjligheter som erbjuds vid institutet för potentiella kandidater. Parlamentet noterar vidare att institutet också lanserade initiativet för deep tech-talanger, som är en del av den nya europeiska innovationsagendan, och att det kommer att bidra till att utbilda medborgarna på teknikområden för framtiden.

37. Europaparlamentet konstaterar att institutet har arbetat för att bli ett klimatneutralt organ som vidtar nödvändiga åtgärder för miljöförvaltning. Parlamentet noterar att institutet är unionens största innovationsekosystem och ett ledande instrument inom Horisont Europa för att hantera klimatförändringar och relaterade frågor. Parlamentet välkomnar institutets åtgärder under 2022 för att uppnå sina miljömål: inrättandet av hållbarhetskommittén, bli medlem i EUAN:s undernätverk för miljöanpassning och inrättandet av EITree, ett evenemang där olika anställda planterade träd i ett stadsområde.

38. Europaparlamentet noterar att Emas-certifieringen står på institutets dagordning på medellång eller lång sikt.

39. Europaparlamentet hänvisar till sin resolution av den 11 april 2024 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll när det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2024)0280.